

Örökségvédelmi hatástanulmány

„Ónod V” kavics és homokbánya bányatelek létesítéséhez

2010. 05. 26.

1./25 oldal

Örökségvédelmi hatástanulmány

„Ónod V” kavics és homokbánya bányatelek létesítéséhez

Miskolc

2009.

## Örökségvédelmi hatástanulmány „Ónod V.” kavics és homokbánya bányatelek létesítéséhez

A LASSELSBERGER HUNGÁRIA KFT. (1239 BUDAPEST, GRASSALKOVICH ÚT 255.) megbízásából a MENDIKÁS MÉRNÖKI- KÖRNYEZETVÉDELMI Kft (3525 Miskolc, Kazinczy u. 28.) Ónod V.homokbánya bányatelek létesítéséhez kapcsolódó engedélyezési tervet készít. A kapcsolódó Örökségvédelmi hatástanulmányt e projekt keretében készítettük el 2010. április-május hónapokban.

A hatástanulmány célja az volt, hogy összegezze az érintett területre vonatkozó és rendelkezésre álló ismereteket és tájékoztassa a Megbízót továbbá a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt (KÖH) arról, hogy a tervezett bányatelek fektetés érint- e régészeti lelőhelyeket, és ha igen, azok léte mennyiben befolyásolja a bányatelek fektetést, hogyan oldható meg e területek kezelése oly módon, hogy a kulturális örökség elemei ne, vagy a lehető legkisebb mértékben sérüljenek.

### **1. A kutatandó területek elhelyezkedése**

A Ónod, Nyékládháza, Mályi és Sajópetri határában található, az egykori Szinva és Hejő medrek által szabdaltnak, részben sík, részben kisebb kiemelkedések által tagolt felszínen. Az M30-as autópálya nyomvonala a kutatandó területet kettévágja. Művelési ága szántóföld..

A kutatandó terület elhelyezkedését az 1. kép mutatja.

### **2. A hatástanulmány elkészítése során felhasznált források**

Az Örökségvédelmi Hatástanulmány elkészítéséhez áttekintettük

- a Herman Ottó Múzeum Régészeti Adattárát,
- az éves kutatási jelentéseket,
- a Régészeti Gyűjteménynek a kutatandó területre és környezetére vonatkozó adatait,
- a történeti térképes anyagot, e helyen áttekintettük a kutatási területre vonatkozó helytörténeti és régészeti szakirodalmat
- valamint a területre vonatkozó légi felvételeket.
- a régészeti lelőhelyek állapotát helyszíni szemlékkel vizsgáltuk

## 2.1 A HERMAN OTTÓ MÚZEUM RÉGÉSZETI ADATTÁRÁNAK ADATAI

A Herman Ottó Múzeum Régészeti Adattárának áttekintése során a kutatandó területre és környezetére vonatkozóan az alábbi régészeti lelőhelyeket lehetett meghatározni:

### 1. táblázat: Régészeti lelőhelyek a tervezett bányatelek területén

Azonosító	Név	Megjegyzés
1	Mályi, Nyékládháza, Pap-telke	<p>2002-ben Nyékládháza-pap telke dűlőben Koós Judit, a miskolci Herman Ottó Múzeum régésze végzett régészeti feltárásokat. E feltárások nem a térképünkön jelölt területen, hanem az általunk Pap-telke néven meghatározott régészeti lelőhely déli folytatásán, az itt található földúttól délre nyitott kavicsbánya területén folytak. Ekkor újkőkori településnyomok kerültek elő (HOM.Rég.Ad. 3378-2003). Ez az újkőkori lelőhely a földút északi oldalán, az általunk bejelölt területen is folytatódik. E helyen főképp a terület DK-i végében kerültek elő újkőkori leletek, köztük egy csiszolt kőbalta töredéke is. Az ELTE Régészettudományi intézet 2003. évi terepbejárásai az általunk bejelölt régészeti lelőhely DK-i végét szintén vizsgálták, ekkor újkőkori és középkori leleteket gyűjtöttek.</p> <p>KÖH azonosító: <b>21102</b></p> <p>2003. novemberében Az ELTE Régészettudományi intézet régészeti terepbejárásokat végzett Kistokaj, Mályi, Muhi, Nyékládháza, Ónod és Sajópetri határában, Czajlik Zoltán és Tankó Károly vezetésével (HOM.Rég.Ad.: 3567-2004). E topográfiai munka során a tervezett bányatelek északi végénél, <i>Nyékládháza-Béta</i>-néven egy régészeti lelőhelyet határoztak meg, ahol őskori felszíni leleteket találtak. A régészeti lelőhely elnevezése a 10 ezres topográfiai térkép téves felirata alapján lett Déta helyett Béta. E helyen a történeti térképek is még Déta erdőről beszélnek (<b>2. kép</b>). A régészeti lelőhely kívül esik a tervezett bányatelek határain.</p>
2	Nyékládháza, Déta	<p>KÖH azonosító: <b>43829</b></p> <p>2010. májusában végzett helyszíni szemlénk során alig sarjadó vetésben, eső áztatta felszínen, igen jó megfigyelési körülmények között, egy vízzel teli mélyedés déli partján, egy alig kivehető kiemelkedésen, egy 15x30 méteres kiterjedésű, kis területen, nagyon kevés, őskori kerámiát találtunk.</p>
3	Nyékládháza, Déta dél	<p>2010. áprilisában végzett helyszíni szemlénk során, sarjadó búzában, a Petri-hejő csatorna keleti oldalán, egy vízzel telt mélyedés déli partján, egy környezetéből 1,5 méterrel kiemelkedő dombon (a háromszögelési pont mellett) szórványos őskori kerámatöredékeket találtunk. A régészeti lelőhely pontos kiterjedése e leletek alapján nem állapítható meg.</p>
4	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	<p>2010. áprilisában végzett helyszíni szemlénk során, Nyékládháza keleti határában, a <i>Csurgó-réten</i> (egyor Miskolci rét) teljesen sík, egykor vízjárta területen egyetlen szórvány őskori kerámatöredéket találtunk. A szórvány lelet feltehetően nem jelöl régészeti lelőhelyet,</p>
5	Nyékládháza, Csurgó rét	

- |    |                                  |  |
|----|----------------------------------|--|
| 6  | Nyékládháza, Gombos-rét<br>észak | <p>véletlenszerűen került a megtalálási helyére.</p> <p>2010. áprilisában végzett helyszíni szemlénk során, Nyékládháza keleti határában, a Gombos-réten, a Pertri-Hejő csatorna keleti oldala mentén, egy hajdani vízfolyás nyugati partján, környezetéből alig kiemelkedő, majdnem sík területen, kis felszíni leletsűrűséget mutatva őskori leletek kerültek elő. A felszínt alig sarjadó vetés fedte. Az általuk jelölt régészeti lelőhely érdekes módon nem az 100 méterrel délebbre lévő dombocskán, hanem a kisebb kiemelkedésen található.</p> <p>2003. novemberében Az ELTE Régészettudományi intézet régészeti terepbejárásokat végzett Kistokaj, Mályi, Muhi, Nyékládháza, Ónod és Sajópetri határában, Czajlik Zoltán és Tankó Károly vezetésével (HOM.Rég.Ad.: 3567-2004). E topográfiai munka során a tervezett bányatelek északi végénél Sajópetri-Béta-néven egy újkőkori, bronzkori és középkori felszíni leletek által jelölt régészeti lelőhelyet határoztak meg. A régészeti lelőhely elnevezése a 10 ezres topográfiai térkép téves felirata alapján lett Déta helyett Béta. E helyen a történeti térképek is még Déta erdőről beszélnek (<b>2. kép</b>). A középkori leletek, a helynévi anyag és a történeti adatok alapján e lelőhely feltehetően Déta középkori falu helye lehet.</p> |
| 7  | Sajópetri, Déta                  | <p>KÖH azonosító: <b>43839</b></p> <p>2003. novemberében Az ELTE Régészettudományi intézet régészeti terepbejárásokat végzett Kistokaj, Mályi, Muhi, Nyékládháza, Ónod és Sajópetri határában, Czajlik Zoltán és Tankó Károly vezetésével (HOM.Rég.Ad.: 3567-2004). E topográfiai munka során Sajópetri, Homoki szőlős 2.-néven meghatározott régészeti lelőhelyen középkori leleteket találtak.</p>   |
| 8  | Sajópetri, Homoki szőlős 2.      | <p>KÖH azonosító: <b>43843</b></p> <p>2002-ben Pusztai Tamás helyszíni szemlét tett Sajópetri-Homoki Szőlők területén, ahol információi alapján kincsvadászok egy kelta temetőt fosztogattak. A helyszíni szemle során kelta, valamint Árpád-kori kerámiatöredékeket talált a felszínen (HOM.Rég.Ad. 3269-2002). E helyszíni szemléről készült jelentés alapján a területen az ELTE Régészettudományi Intézete további régészeti terepbejárásokat, majd tervásatást végzett, minek során egy kelta temetőt tártak fel (SZABÓ 2007).</p>  |
| 9  | Sajópetri, Homoki szőlős 1.      | <p>KÖH azonosító: <b>33214</b></p> <p>2005-ben Sajópetri Jakabi dűlőben, szántott, homokos felszínen, a középkori Korhi felszíni nyomait keresve igen kevés őskori és Árpád-kori lelet által jelölt régészeti lelőhelyet határozott meg Pusztai Tamás (HOM.Rég.Ad. 3789-2005). 2010 áprilisában végzett helyszíni szemlénk során, sarjadó búzában e területen nem találtunk olyan régészeti leleteket, mely alapján Korhi falut itt kellene keressük.</p>  |
| 10 | Sajópetri, Jakabi dűlő           | <p>KÖH azonosító: 21121</p> <p>Szepessy Mihály 1949-ben jelentette a Múzeumnak, hogy Ónodon a Lenc-földön klét fazekat talált (HOM.Rég.Ad.: 298-1988). 2010-es helyszíni szemlénk során az egykor vízjárta területből kiemelkedő, markáns dombot nem művelték, felszínét gyeppel, illetve gaz fedte.</p>   |
| 11 | Ónod, Lenc föld                  | <p>KÖH azonosító: <b>16171</b></p>   |

12 Ónod, Hosszú-dűlő 2.

13 Ónod, Hosszú-dűlő 3.

14 Nyékládháza, Gombos rét

1996-ban Ónod-Hosszú dűlő régészeti lelőhelyen, egy elhagyott vízfolyás nyugati magaspártján őskori régészeti lelőhelyet figyeltünk meg (HOM.Rég.Ad.: 2861-2000). 2010. áprilisi helyszíni szemlénk során, szántott területen illetve repcében feltehetően e régészeti lelőhely nyugati folytatását sikerült meghatározzuk. A felszínen közepes leletsűrűséget mutatva őskori kerámia volt.

KÖH azonosító: **16342** lelőhely nyugati folytatása  
2010 áprilisában véztett helyszíni szemlénk során, egy markáns egykori folyómeder déli partján, szántott területen, kis területen, szórványosan őskori felszíni leleteket figyeltünk meg.

KÖH azonosító: **16342** lelőhely nyugati folytatása  
A tervezett bányatelek DNY-i sarkán egy markáns kiemelkedés található. E területen 2003. novemberében Az ELTE Régészettudományi intézet régészeti terepbejárásokat végzett (HOM.Rég.Ad. 3269-2002), ahol Nyékládháza, Gombos-rét 1-2 elnevezéssel kettő régészeti lelőhelyet határozott meg. A 2. sz lelőhelyen újkőkori és bronzkori leletek voltak. Ez esik a tervezett bányatelekre, míg az 1. sz. lelőhelyen, a nyugati dombrészen kelta leletek kerültek elő. 2010 áprilisában végzett helyszíni szemlénk során e két régészeti lelőhely korábban ismert kiterjedésére vonatkozó adatainkat pontosítottuk. A régészeti lelőhelyek kiterjedése a felszíni leletek alapján legalább 50 méterrel nagyobb, mint azt korábban ismertük.

KÖH azonosító: **43838**

A **7. sz.** térképen bejelöltük e régészeti lelőhelyeket (aláhúzott sorszámmal). Az 1-től 13-ig sorszámozott régészeti lelőhelyek közül a 7-es számú nem esik a tervezett bányatelek területére, a többi részben, vagy egészben érintett.

Azoknak a poligonoknak a töréspontjait, melyek az adott régészeti lelőhely határait mutatják, az alábbi táblázatunk tartalmazza:

2. táblázat

Lh.szám	Lh. Név	EOV_y	Lh.szám	Lh. Név	EOV_y	EOV_x
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784614,41	298095,74	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784874,96	297974,63
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784633,80	298093,13	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784886,17	297959,20
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784653,25	298090,05	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784894,74	297942,07
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784672,14	298085,34	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784904,75	297924,89
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784689,44	298076,73	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784913,91	297907,52
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784707,96	298071,04	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784919,91	297888,87
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784727,18	298067,24	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784922,76	297869,54
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784746,20	298062,50	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784922,76	297849,54
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784765,13	298057,17	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784920,86	297830,16
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784783,38	298049,12	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784911,92	297813,52
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784798,96	298037,34	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784895,68	297806,33
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784813,71	298024,04	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784879,09	297813,51
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784829,47	298012,10	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784864,50	297827,20
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784844,99	297999,85	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784852,30	297840,49
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784860,26	297987,31	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784842,25	297853,77

Lh.szám	Lh. Név	EOV_y	Lh.szám	Lh. Név	EOV_y	EOV_x
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784830,87	297867,86	Nyékládháza, Déta	785192,14	298806,82
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784819,41	297883,12	Nyékládháza, Déta	785193,57	298826,49
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784807,28	297898,00	Nyékládháza, Déta	785199,88	298844,42
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784792,38	297910,80	Nyékládháza, Déta	785217,11	298853,58
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784777,40	297922,28	Nyékládháza, Déta	785236,31	298856,43
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784760,53	297931,24	Nyékládháza, Déta dél	785249,13	298568,67
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784743,54	297941,48	Nyékládháza, Déta dél	785266,05	298562,26
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784725,64	297949,96	Nyékládháza, Déta dél	785282,69	298555,13
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784707,85	297957,10	Nyékládháza, Déta dél	785298,60	298546,26
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784689,64	297960,98	Nyékládháza, Déta dél	785300,54	298533,76
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784670,18	297963,88	Nyékládháza, Déta dél	785292,58	298518,39
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784650,57	297964,78	Nyékládháza, Déta dél	785277,50	298506,70
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784630,95	297963,20	Nyékládháza, Déta dél	785262,83	298498,86
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784611,34	297961,98	Nyékládháza, Déta dél	785252,98	298505,27
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784591,56	297960,98	Nyékládháza, Déta dél	785255,54	298524,22
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784571,86	297962,80	Nyékládháza, Déta dél	785249,56	298541,88
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784553,34	297967,02	Nyékládháza, Déta dél	785235,12	298554,19
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784535,81	297975,21	Nyékládháza, Déta dél	785239,54	298568,67
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784518,68	297984,00	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	785037,56	297786,05
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784503,49	297996,90	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	785053,36	297775,33
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784493,63	298012,50	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	785067,18	297764,39
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784490,11	298031,21	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	785050,46	297758,40
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784492,96	298050,20	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	785031,76	297753,70
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784504,44	298065,45	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	785017,32	297740,97
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784520,48	298076,74	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	785007,64	297724,17
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784537,00	298087,37	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	784996,61	297708,72
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784555,70	298092,80	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	784991,43	297721,74
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784575,28	298095,12	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	784996,42	297740,65
1	Mályi,Nyékládháza, Pap-telke	784595,14	298095,71	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	785003,91	297758,70
2	Nyékládháza, Déta	785254,11	298856,48	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	785014,91	297774,67
2	Nyékládháza, Déta	785272,92	298850,94	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	785030,79	297785,54
2	Nyékládháza, Déta	785289,54	298840,48	Nyékládháza, Csurgó rét	785401,82	297090,45
2	Nyékládháza, Déta	785303,82	298827,38	Nyékládháza, Csurgó rét	785406,82	297074,24
2	Nyékládháza, Déta	785319,21	298814,98	Nyékládháza, Csurgó rét	785389,98	297070,02
2	Nyékládháza, Déta	785335,97	298804,46	Nyékládháza, Csurgó rét	785392,23	297086,79
2	Nyékládháza, Déta	785353,83	298796,24	Nyékládháza, Gombos-rét észak	784979,86	297104,83
2	Nyékládháza, Déta	785365,93	298782,32	Nyékládháza, Gombos-rét észak	784995,34	297093,57
2	Nyékládháza, Déta	785357,31	298764,77	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785004,85	297076,82
2	Nyékládháza, Déta	785340,88	298753,88	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785013,64	297059,29
2	Nyékládháza, Déta	785321,32	298751,72	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785021,41	297041,29
2	Nyékládháza, Déta	785301,99	298756,40	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785033,09	297025,38
2	Nyékládháza, Déta	785282,46	298760,27	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785045,16	297009,74
2	Nyékládháza, Déta	785262,86	298757,16	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785055,21	296993,02
2	Nyékládháza, Déta	785246,24	298746,36	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785064,06	296976,16
2	Nyékládháza, Déta	785227,46	298742,56	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785068,78	296957,43
2	Nyékládháza, Déta	785216,57	298758,22	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785064,03	296939,55
2	Nyékládháza, Déta	785204,31	298772,84	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785047,45	296930,58
2	Nyékládháza, Déta	785192,22	298787,18	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785031,70	296939,41

Lh.szám	Lh. Név	EOV_y	Lh.szám	Lh. Név	EOV_y	EOV_x
6	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785019,46	296954,52	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786176,58	298233,58
6	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785010,96	296972,42	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786160,38	298243,76
6	Nyékládháza, Gombos-rét észak	785001,35	296989,42	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786151,94	298260,68
6	Nyékládháza, Gombos-rét észak	784992,72	297007,32	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786150,13	298280,25
6	Nyékládháza, Gombos-rét észak	784984,41	297025,52	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786149,61	298300,13
6	Nyékládháza, Gombos-rét észak	784974,10	297041,52	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786150,77	298319,65
6	Nyékládháza, Gombos-rét észak	784971,40	297061,62	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786151,94	298339,37
6	Nyékládháza, Gombos-rét észak	784967,10	297079,82	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786155,43	298358,13
6	Nyékládháza, Gombos-rét észak	784965,78	297099,22	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786158,89	298376,70
7	Sajópetri, Déta	785666,08	299054,52	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786162,44	298396,01
7	Sajópetri, Déta	785674,08	299040,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786183,36	298197,50
7	Sajópetri, Déta	785670,08	299021,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786203,09	298196,34
7	Sajópetri, Déta	785664,48	299002,22	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786222,61	298195,17
7	Sajópetri, Déta	785656,74	298984,22	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786241,39	298191,77
7	Sajópetri, Déta	785648,79	298965,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786255,95	298179,18
7	Sajópetri, Déta	785639,72	298948,62	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786262,50	298161,14
7	Sajópetri, Déta	785630,52	298930,62	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786259,54	298142,16
7	Sajópetri, Déta	785621,83	298912,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786243,40	298133,49
7	Sajópetri, Déta	785613,30	298894,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786223,67	298132,33
7	Sajópetri, Déta	785604,79	298877,62	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786203,95	298131,16
7	Sajópetri, Déta	785593,09	298861,32	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786194,54	298118,82
7	Sajópetri, Déta	785579,38	298847,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786202,78	298103,60
7	Sajópetri, Déta	785560,94	298848,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786204,31	298084,23
7	Sajópetri, Déta	785546,09	298858,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786203,07	298064,74
7	Sajópetri, Déta	785543,66	298878,62	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786199,45	298045,79
7	Sajópetri, Déta	785549,18	298896,42	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786187,55	298030,61
7	Sajópetri, Déta	785557,25	298914,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786170,58	298020,60
7	Sajópetri, Déta	785566,65	298931,22	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786151,59	298015,94
7	Sajópetri, Déta	785576,39	298948,42	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786131,87	298017,10
7	Sajópetri, Déta	785588,01	298964,32	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786113,38	298023,00
7	Sajópetri, Déta	785601,03	298978,62	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786097,03	298034,08
7	Sajópetri, Déta	785613,03	298994,42	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786085,16	298049,77
7	Sajópetri, Déta	785622,21	299011,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786076,50	298067,68
7	Sajópetri, Déta	785630,07	299030,62	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786072,80	298086,99
7	Sajópetri, Déta	785637,85	299048,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786074,00	298106,84
7	Sajópetri, Déta	785655,17	299055,72	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786078,91	298125,94
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786174,05	298402,32	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786086,89	298144,22
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786190,44	298395,22	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786096,43	298161,34
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786203,15	298382,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786108,91	298176,58
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786211,32	298366,22	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786124,53	298187,87
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786217,11	298348,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786142,87	298194,01
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786222,92	298330,22	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786162,01	298197,10
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786228,75	298312,52	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	786181,84	298197,50
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786231,08	298292,52	Sajópetri, Jakabi dűlő	787428,36	298765,92
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786228,75	298273,62	Sajópetri, Jakabi dűlő	787446,94	298759,89
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786222,05	298255,52	Sajópetri, Jakabi dűlő	787465,38	298753,28
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786211,29	298240,52	Sajópetri, Jakabi dűlő	787479,05	298740,00
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	786194,86	298231,22	Sajópetri, Jakabi dűlő	787491,58	298724,86

Lh.szám	Lh. Név	EOV_y	Lh.szám	Lh. Név	EOV_y	EOV_x
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787502,36	298708,37	Ónod, Lenc föld	787978,81	296501,45
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787512,03	298691,02	Ónod, Lenc föld	787976,34	296520,93
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787521,46	298673,52	Ónod, Lenc föld	787973,33	296540,38
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787531,80	298657,27	Ónod, Lenc föld	787961,93	296556,39
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787537,45	298638,92	Ónod, Lenc föld	787947,90	296570,05
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787534,33	298620,31	Ónod, Lenc föld	787936,82	296586,29
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787521,86	298606,54	Ónod, Lenc föld	787929,74	296604,74
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787503,87	298601,62	Ónod, Lenc föld	787930,98	296624,11
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787483,87	298601,62	Ónod, Lenc föld	787936,95	296642,82
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787465,90	298607,15	Ónod, Lenc föld	787947,72	296659,04
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787448,92	298616,07	Ónod, Lenc föld	787961,84	296672,42
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787430,96	298623,84	Ónod, Lenc föld	787977,71	296683,32
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787413,35	298632,00	Ónod, Lenc föld	787996,17	296688,56
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787397,53	298643,81	Ónod, Lenc föld	788015,97	296689,41
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787383,71	298657,89	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788507,53	296157,98
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787373,83	298674,23	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788526,26	296151,92
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787368,40	298692,25	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788544,52	296143,88
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787365,79	298711,07	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788562,21	296134,72
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787365,70	298729,42	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788578,57	296123,44
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787370,90	298748,61	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788593,59	296110,37
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787386,21	298758,55	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788606,06	296094,96
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787405,06	298763,40	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788618,54	296079,93
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	787424,47	298765,92	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788633,72	296067,42
11	Ónod, Lenc föld	788018,70	298689,41	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788651,01	296057,79
11	Ónod, Lenc föld	788038,02	298685,23	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788668,59	296049,21
11	Ónod, Lenc föld	788057,21	298680,25	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788687,01	296042,12
11	Ónod, Lenc föld	788075,52	298672,44	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788705,26	296034,21
11	Ónod, Lenc föld	788093,24	298664,00	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788723,25	296025,95
11	Ónod, Lenc föld	788110,43	298653,90	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788740,32	296015,61
11	Ónod, Lenc föld	788126,86	298643,07	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788754,39	296001,94
11	Ónod, Lenc föld	788138,42	298627,31	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788765,08	295985,21
11	Ónod, Lenc föld	788144,10	298608,57	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788768,41	295966,10
11	Ónod, Lenc föld	788144,10	298588,84	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788761,57	295947,52
11	Ónod, Lenc föld	788139,48	298572,50	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788749,58	295932,38
11	Ónod, Lenc föld	788155,92	298563,07	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788732,92	295921,93
11	Ónod, Lenc föld	788170,08	298549,90	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788714,51	295914,29
11	Ónod, Lenc föld	788174,60	298531,07	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788695,43	295909,68
11	Ónod, Lenc föld	788165,92	298514,60	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788676,70	295903,63
11	Ónod, Lenc föld	788149,35	298504,02	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788658,46	295896,16
11	Ónod, Lenc föld	788131,71	298495,54	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788641,18	295886,35
11	Ónod, Lenc föld	788113,50	298487,07	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788624,49	295875,87
11	Ónod, Lenc föld	788094,66	298481,34	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788609,15	295863,53
11	Ónod, Lenc föld	788075,61	298475,52	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788596,52	295849,11
11	Ónod, Lenc föld	788056,47	298470,09	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788581,11	295839,37
11	Ónod, Lenc föld	788037,27	298465,07	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788562,11	295842,59
11	Ónod, Lenc föld	788017,77	298462,65	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788547,08	295850,92
11	Ónod, Lenc föld	787999,46	298469,23	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788541,59	295869,03
11	Ónod, Lenc föld	787985,43	298483,07	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788531,03	295885,76



Lh.szám	Lh. Név	EOV_y	Lh.szám	Lh. Név	EOV_y	EOV_x
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788522,19	205903,44	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785148,04	296096,67
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788514,93	205921,52	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785134,57	296107,57
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788509,24	205940,32	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785119,48	296117,40
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788504,55	205959,27	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785100,57	296119,02
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788501,11	205978,56	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785081,88	296114,75
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788499,84	205998,26	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785063,05	296109,56
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788499,84	206018,26	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785043,45	296107,85
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788495,82	206037,47	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785023,81	296108,71
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788490,44	206056,53	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785010,33	296121,98
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788481,47	206074,18	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785002,78	296139,89
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788471,69	206091,44	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785001,06	296159,48
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788464,48	206110,03	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785003,64	296179,07
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788460,28	206129,28	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785008,80	296197,76
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788471,32	206144,85	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785016,53	296215,17
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	788488,54	206154,22	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	785027,66	296230,71
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788260,32	206345,86	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785043,13	296242,75
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788278,65	206338,90	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785061,76	296248,81
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788292,65	206325,16	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785080,59	296252,47
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788305,57	206310,20	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785098,52	296260,32
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788322,68	206300,01	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785114,86	296270,90
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788341,39	206293,78	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785131,70	296279,75
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788359,28	206284,85	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785150,95	296280,02
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788376,85	206275,51	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785168,70	296272,43
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788394,70	206266,50	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785186,44	296264,28
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788411,65	206256,06	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785206,27	296263,21
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788426,19	206242,04	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785225,96	296261,70
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788424,76	206224,26	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785244,56	296256,42
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788408,83	206212,98	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785253,81	296240,13
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788389,95	206206,00	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785251,13	296221,14
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788370,26	206204,18	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785243,55	296202,69
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788350,50	206206,31	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785234,33	296185,36
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788332,79	206215,16	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785224,97	296167,79
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788318,74	206229,21	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785215,49	296150,31
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788306,42	206244,85	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785207,61	296132,18
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788297,57	206262,52	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785197,82	296115,51
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788287,83	206279,87	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785184,82	296101,31
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788275,76	206295,26	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785168,65	296093,23
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788260,44	206307,35	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	785149,51	296096,28
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788247,91	296322,02			
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	788254,07	296339,30			

## 2.2 A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVES KUTATÁSI JELENTÉSEI

A Herman Ottó Múzeum Évkönyvei 1957-től 1992-ig rendszeresen ismertették az előző évi régészeti kutatásokat. Az éves jelentések 2006-tól kezdődően újra megjelenik a Herman Ottó

Múzeum Évkönyvében. Ezen éves jelentések közül az alábbi évekből szólnak a tervezett bányatelek által érintett településekről:

### 3. táblázat

Azonosító	Település	Dűlőnév	Korszak	A lh jellege	A kutatás éve	Kutató
561	Mályi	Hejő u.16.	újkőkor	szórvány	1983	Hellebrandt M.
567	Nyékládháza	3.sz.kavics-bánya	koravaskor	temető	1983	S.Koós Judit L.Wolf Mária Simán Katalin
605	Nyékládháza	3.sz.kavics-bánya	Szakálhádi cs. császárkor	település temető	1984	S.Koós Judit
627	Nyékládháza	III. kavics- bánya	Szakálhádi cs. neolit	temető település	1985	Lovász Emese
632	Ónod	Vár	XVII.sz.		1985	Révész László
661	Nyékládháza	III.kavics- bánya	császárkor	temető	1986	Lovász Emese
662	Ónod	Vár	XIV.sz. XVI-XVII.sz.		1986	Révész László
684	Ónod	Vár	XVI-XVII.sz.		1987	Révész László
702	Ónod	Vár			1988	Révész László
737	Nyékládháza	III.kavics- bánya	AVK császárkor Árpád-kor	település temető	1989	Lovász Emese
738	Ónod	Rákóczi TSZ kavicsbányája	XV.-XVI.sz.	éremlelet	1989	Révész László L.Wolf Mária
739	Ónod	Vár	XVI.sz.		1989	Révész László

Fenti jelentések közül egyik sem tárgyal olyan régészeti lelőhelyet, melyek a tervezett bányatelek területére esnének.

### 2.3 A HERMAN OTTÓ MÚZEUM RÉGÉSZETI GYŰJTEMÉNYÉNEK ADATAI

A Múzeum Régészeti Gyűjteményébe belettározott tárgyak áttekintése azért fontos, mert — elsősorban a régen múzeumba került anyagok esetében — több régészeti lelőhelyre vonatkozóan csak az onnan múzeumba került tárgy leltárkönyvi leírásában találunk adatokat.

A Múzeum I-XXIII. között számozott régészeti leltárkönyveiben az alábbi tételek szólnak a tervezett bányatelek által érintett településekről:

### 4. táblázat

Település	Földrajzi név	Ásató, idő	Leltárkönyv	Leltári szám	Korszakok	A leletanyag kultúrája
Mályi		vétel 1973 Tóth Lajos kohómérnök gyűjteménye	X.	74.1.1072.- 74.1.1113.	paleolitikum	
Mályi	AGROKER építkezés	gyűjtés Hellebrandt M. 1975	XII.	76.11.1.	bronzkor	

Település	Földrajzi név	Ásató, idő	Leltárkönyv	Leltári szám	Korszakok	A leletanyag kultúrája
Mályi	Hejő u. 16.	ajándék Osvát Sándor	XVI.	85.20.1.- 85.20.6.		vonaldíszes edények kultúrája
Mályi	Hejő u. 16.	leletment.Hellebrandt M.1983	XVIII.2	90.2.1.- 90.2.51.	neolitikum	
Mályi	Hejő u. 16.	leletment.Hellebrandt M.1983	XVIII.2	90.2.1.- 90.2.51.	császárkor	
Mályi	Öreghegy agyagbánya alsó szelvény	ásatás Ringer Á.1991	X./2	91.256.1.- 91.256.12.	paleolitikum	
Mályi	Öreghegy agyagbánya Felső szelvény	bányaprofil „in situ” 1988	X./2	91.255.1.	paleolitikum	
Mályi	Pingyom tető	ajándék Kacsándi Károly 1956	III.	58.1.1	paleolitikum	Szeleta kultúra
Mályi	Téglagyár agyagbányája	terepbejárás Saád Andor Hellebrandt M.Ringer Á 1973	IX./2	73.18.1.	paleolitikum	
Mályi	téglagyár agyagbányája és a fölötté levő szőlő	terepbejárás Saád Andor Hellebrandt M.Ringer Á 1973	IX./2	73.19.1.	paleolitikum	
Nyékládháza		vétel	I.	53.219.1.- 53.219.2.	neolitikum	
Nyékládháza		ajándék Petróczy József	I.	53.221.1.	neolitikum	
Nyékládháza		vétel Slézia Gyula	I.	53.488.1.	bronzkor	
Nyékládháza		vétel	III.	58.89.1	népvándorlás kor	
Nyékládháza		gyűjtés Kardos Attila	XV.	83.54.1.	bronzkor	
Nyékládháza	3.sz.kavicsbánya	ajándék Ördögh Árpád Nyékládháza 1982	XIV./2	83.31.1.	bronzkor	
Nyékládháza	3.sz.kavicsbánya	vétel Csele János Nyékládháza 1983	XIV./2	83.32.1.	bronzkor	
Nyékládháza	Fáy telek	ásatás 1930	I.	53.472.1.- 53.472.2.	bronzkor	
Nyékládháza	Hejőhídnál levő tanyánál	ajándék Spányik László	IX./2	73.45.1.	bronzkor v. vaskor	
Nyékládháza	III.kavicsbánya	ásatás Lovász Emese 1985	XVII.	88.3.1.- 88.3.7.	szkítakor	
Nyékládháza	Kacagó dűlő	ajándék Szathóczy Lajos1952	II.	53.640.1.- 53.640.2.	vaskor	
Nyékládháza	kavicsbánya	ajándék Nagy Izsó és Radó László 1924.	II.	53.740.1.- 53.740.2.	vaskor	
Nyékládháza	kavicsbánya	ajándék Nagy Izsó, Radó László 1924.	II.	53.746.1.- 53.746.2.	vaskor	
Nyékládháza	kavicsbánya	ajándék	VI.	66.24.1	középkor	
Nyékládháza	kavicsbánya	gyűjtés Papp Arzén	XIV.	82.42.111.- 82.42.112.	dák	

Település	Földrajzi név	Ásató, idő	Leltárkönyv	Leltári szám	Korszakok	A leletanyag kultúrája
Nyékládháza	kavicsbánya	gyűjtés Papp Arzén	XIV.	82.42.111.- 82.42.112.	őskor	
Nyékládháza	Kavicsbánya, a vasútvonal mellett	gyűjtés és ajándék Czakó Péter tanuló 1977	XIII.	78.13.1.- 78.13.6.	császárkor	
Nyékládháza	Kavicsbánya, a vasútvonal mellett	leletment.Hellebrandt M.1977	XIII.	78.13.7.- 78.13.34.	császárkor	
Nyékládháza	Kavicsbánya, a vasútvonal mellett	leletment.Hellebrandt M.1977	XIII.	78.13.7.- 78.13.34.	neolitikum	
Nyékládháza	Kisperes puszta	ajándék Borsod m.alispánja 1928	II.	53.819.1.- 53.819.9.	szkítakor	
Nyékládháza	Kisperes puszta	ajándék Borsod m.alispánja	III.	53.1049.1.	szkítakor	
Nyékládháza	Napköziotthon	gyűjtés Hellebrandt M. 1973	XI.	74.15.1.- 74.15.13.	14. Sz	
Nyékládháza	Napköziotthon	gyűjtés Hellebrandt M. 1973	XI.	74.15.1.- 74.15.13.	15. Sz	
Nyékládháza	Napköziotthon	gyűjtés Hellebrandt M. 1973	XI.	74.15.1.- 74.15.13.	16. Sz	
Nyékládháza	Ónodi u.17.	leletment.Wolf Mária és Révész László 1991	XXI.	93.143.1.- 93.143.3.	szkítakor	
Nyékládháza	Perepuszta	ajándék Leszih Andor	I.	53.222.1.	neolitikum	
Nyékládháza	Rákospuszta	vétel Sólyom 1948	I.	53.505.1.	bronzkor v. vaskor	
Nyékládháza	régi templom romjai között	ajándék Mezőnyéki ref.egyház 1941	VIII.	69.52.1.	középkor	
Nyékládháza	Tüllös-puszta	vétel Sólyom Gyula	I.	53.220.1.- 53.220.2.	neolitikum	
Nyékládháza	újtelep	ajándék Sólyom Gyula 1962	V.	63.49.1- 63.49.7	népvándorlás kor	
Nyékládháza	újtelep	ajándék Sólyom Gyula 1962	V.	63.49.1- 63.49.7	vaskor	
Nyékládháza	vasútállomás	leletmentés K.Végh K. 1966	VII.	68.21.1.- 68.21.10.	avar	
Nyékládháza	Vasútállomás	gyűjtés Hellebrandt M. 1973	XI.	74.14.1.- 74.14.2.	15. Sz	
Ónod		vétel	I.	53.375.1.	bronzkor	
Ónod		vétel Udvary Sándor	III.	53.1100.1.- 53.1100.5.	középkor	
Ónod		ajándék Keményffy Béla	III.	53.1100.6.- 53.1100.7.	középkor	
Ónod		szórvány	V.	62.18.1.1- 62.18.1.2	16. Sz	
Ónod	homokbánya	terepbejárás Kemenczei1965	VI.	66.15.1- 66.15.18	bronzkor	fiatalabb pilinyi kultúra
Ónod	homokbánya	ásatás Kemenczei T.	VIII.	69.19.1.-	bronzkor	pilinyi

Település	Földrajzi név	Ásató, idő	Leltárkönyv	Leltári szám	Korszakok	A leletanyag kultúrája
		1969		69.19.6.		kultúra
Ónod	homokbánya	ásatás Kemenczei T. 1968	VIII.	69.19.7.- 69.19.80.	bronzkor	pilinyi kultúra
Ónod	homokbánya	ásatás Kemenczei T. 1968	VIII.	69.19.7.- 69.19.80.	császárkor	
Ónod	homokbánya	gyűjtés Kemenczei T. 1968	VIII.	69.21.1.- 69.21.8.	császárkor	
Ónod	kat. temető mellett	Vétel	I.	53.122.1.- 53.122.4.	neolitikum	
Ónod	Ónod környéke	ajándék Madáchy István 1923	I.	53.374.2.	bronzkor	Füzesabony kultúra
Ónod	Rétföld	vétel Egri József	II.	53.730.1.	vaskor	
Ónod	Vár	behozta Klie Zoltán 1954	V.	62.41.1.- 62.41.5	17. Sz	
Ónod	Vár	behozta Klie Zoltán 1954	V.	62.41.1.- 62.41.5	16. Sz	
Ónod	Vár	ásatás 1985	Ónod/1	85.33.1.- 85.33.557.	14-17. Sz	

A régészeti leltárkönyvek adatai nem segítettek hozzá további régészeti lelőhelyek meghatározásához.

## 2.4 A TERVEZÉSI TERÜLETRE VONATKOZÓ TÖRTÉNETI TÉRKÉPES ANYAG, VALAMINT AZ EZEK ALAPJÁN MEGHATÁROZHATÓ ELPUSZTULT KÖZÉPKORI TELEPÜLÉSEK

A vizsgált területre vonatkozó történeti térképek áttekintése az előzetes régészet állapottfelmérés során a következők miatt szükséges.

Részint meg kell vizsgálni, találhatóak-e a területen olyan földrajzi nevek, melyek esetlegesen elpusztult középkori településekre, templomokra, vagy egyéb régészeti jelenségre utalnak, másrészt a területen található földrajzi nevek és lokalizálása lehetőséget teremthet a különböző adattárakból, leltárkönyvekből, egyéb forrásokból ismert, valamiféle földrajzi névvel jelölt régészeti lelőhelyek azonosítására. A történeti térképeken szereplő térképi elemek esetlegesen közvetlenül is utalhatnak régészeti jelenségekre (vár, sánc, árok, stb.). A történeti térképek kutatását szükségessé teszi az is, hogy ezek a folyószabályozások előtt készültek, így hű képet nyerhetünk a terület egykori természeti viszonyairól.

Az érintett terület történeti térképekről megismert földrajzi nevei lehetőséget adnak arra, hogy az elpusztult Déta falu határait hozzávetőlegesen megismerjük. Az I. katonai felmérésen találjuk ugyanis a Détai erdő feliratot (2. kép).

A területre vonatkozó történeti térképes anyagból a 18. század végén készült első, és a 19. század közepén készült második és harmadik katonai felmérés vonatkozó térképlapjait vizsgáltuk. Abból a célból, hogy a történeti térképek adatai a mai állapotokkal összevethetők legyenek a térképeken szereplő és a jelenleg is a terepen található közös illesztési pontok segítségével a

térképeket megfelelően pozícionáltuk. Így ezen korabeli térképeket alkalmassá tettük arra, hogy az EOV- vetületi rendszerben értékelhetőek legyenek. Az így elkészített térképműre vetítettük rá a tervezett bányaterület határait (**2-4. kép**). A vizsgált terület a történeti térképek alapján három részre tagolható. Nyugati fele (*Miskolci rét*) a Szinva és a Hejő egykori medrei által tagolt, viszonylag sík terület. Középen egy markáns kiemelkedést mutatnak a történeti térképek (a Homoki szőlőskert területe), keleti felét pedig szántóföldként művelték a 17-18. században, itt markánsabb kiemelkedések találhatók.

E terület elpusztult középkori településeit levéltári adatok alapján Bodnár Tamás illetve Sárközy Sebestyén és Szolyák Péter írta le (BODNÁR 2000; BODNÁR-SÁRKÖZY-SZOLYÁK 2000 ).

<sup>1</sup>Az ő általa vizsgált levéltári térképek alapján a „Történeti Borsod megye elpusztult középkori falvainak topográfiája”-névvel leírható program keretében az elmúlt 8 év során Bodnár Tamás és Pusztai Tamás végezte el a feltételezhető faluhelyek terepi azonosítását, a terület elpusztult középkori településeinek felszíni régészeti leletek alapján történő azonosítását.

A tervezett bányatelek környezetében az alábbi középkori települések léteztek:

***Korhi (Alsokorhi-Egmihalháza)***

***Sajólad***

***Korhi***

***Ónod***

***Mohi***

***Tullus***

***Rákos***

***Ládháza***

***Mályi***

***Déta***

Ezek közül Sajólad, Ónod, Ládháza és Mályi ma is létező települések, ahol a középkori településmag kívül esik a tervezett bányatelek határain.

Mohi, Tullus, Rákos, Déta, Korhi elpusztult falvak.

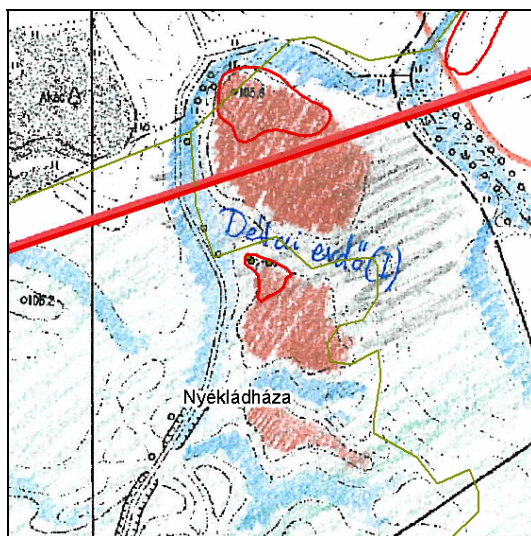
Mohi, Tullus és Rákos egykori települései a tervezett bányatelektől délre találhatók.

**Déta** és **Korhi** határa jórészt beleesik a bányatelekbe.

**Déta** falu helye valószínűleg a bányatelektől északra lehetett. A település határa ugyan beleesik a bányatelek északi felébe (Isd. *Détai erdő*-határrész az I. katonai felmérésen), de a bányatelken belül régészeti leletet, mely a faluhelyre utalna, eddig nem találtunk. Van három kiemelkedés a détai határrészben, melyek szóba jöhetnek.

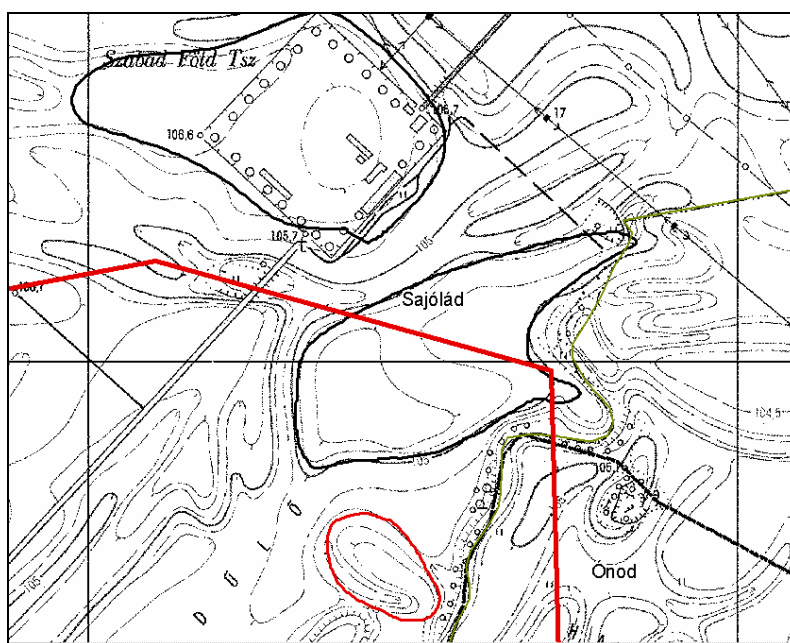
---

<sup>1</sup> BODNÁR 2000: Bodnár Tamás: *Ónod* környékének középkorban *elpusztult* települései. In: Ónod Monográfiaája, Ónod, 2000. BODNÁR-SÁRKÖZY-SZOLYÁK 2000: Bodnár Tamás-Sárközy Sebestyén-Szolyák Péter: A történeti Borsod megye településtopográfiája : a Sajó völgye Alsózsoltától Sajópetriig. Borsodi levéltári Évkönyv, 2000. 87-150.



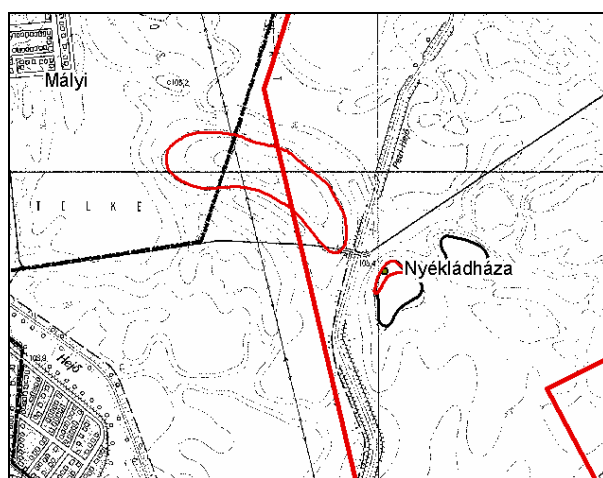
Ezek közül az északi kiemelkedésen őskori, a középsőn pedig szórványos őskori és Árpád-kori leletek, a délin pedig semmi sem került elő. A középkori faluhely feltehetően északabbra lehetett.

**Korhi (Alsókorhi-Egmihalhaza)** település helyét történeti térképek segítségével próbálta meghatározni Bodnár Tamás (BODNÁR 2000, 89; 95-102; BODNÁR-SÁRKÖZY-SZOLYÁK 2000, 145). Az elpusztult település terepen való meghatározása azonban nem vezetett eredményre. A feltételezett faluhelyen csak őskori kerámiatöredékek kerültek elő a felszínről. Korhit feltehetően a bányatelek ÉK-i sarkánál lévő TSZ-major alatt kell keressük.



Korhi falu történeti térképek alapján valószínűsített (piros) és a terep ismeretében valószínűsített (fekete) helye

Csak földrajzi nevek valamint 12-13. századi régészeti leletek alapján határozható meg Mályi határában a **Pap-telke** dűlőben egy Árpád-kori faluhely. A rá vonatkozó történeti adatokat nem ismerjük, de a terepen található régészeti leletek alapján egyértelműen meghatározható a faluhely. Az Árpád-kori névadásból is ismertek a *-telke*, *-háza* utótagú településnevek. A *Pap-telke* helynév is egy ilyen településhelyre utal. Az alábbi térképen lehatárolt Árpád-kori (és újkőkori) faluhelyen belül a terület DK-i végében, valamint a dombot átszelő villanyvezeték környezetében sűrűsödnek az Árpád-kori felszíni leletek.



Mályi, Pap-telke régészeti lelőhely

## 2.5 A TERÜLET LÉGI FELVÉTELEINEK RÉGÉSZETI VONATKOZÁSÚ ADATAI

A vizsgált területre vonatkozóan a FÖMI által 2000-ben geodéziai céllal készített légi felvétel sorozat vonatkozó szelvényét tekintettük át (**6. kép**). Hasonlóan a történeti térképi állományhoz, a felvételeket is illesztettük a mai térképekhez. A légi fotókon közepes láthatóságot biztosít a növényzeti fedettség (mezőgazdasági kultúrnövények, valamint a gyepek). Segítségükkel jól azonosíthatók a területet egykor átszelő Szinva és Hejő-medrek. Régészeti lelőhelyre utaló feltételezés E fotókon nem tapasztaltunk.



### 3. A RÉGÉSZETI TEREPEJÁRÁS ÉS HELYSZÍNI SZEMLE

Az örökségvédelmi hatástanulmány elkészítése során helyszíni szemlékkel vizsgáltuk az érintett terület régészeti lelőhelyeit. E helyszíni szemléket 2010. április-május hónapokban végeztük. megkönnyítette munkánkat, hogy a történeti Borsod-megye elpusztult középkori falvainak meghatározása-c. projekt keretében e területet az elmúlt 10 év során már többször bejártuk.

A **7. képen** található régészeti lelőhelyek közül az alábbi újabb régészeti lelőhelyeket határoztuk meg a 2010-es munka során.

#### 5. táblázat

##### Azonosító Név

##### Megjegyzés

3 Nyékládháza, Déta dél

2010. májusában végzett helyszíni szemlénk során alig sarjadó vetésben, eső áztatta felszínén, igen jó megfigyelési körülmények között, egy vízzel teli mélyedés déli partján, egy alig kivehető kiemelkedésen, egy 15x30 méteres kiterjedésű, kis területen, nagyon kevés, őskori kerámiát találtunk.

4 Nyékládháza, Miskolci rét 1.

2010. áprilisában végzett helyszíni szemlénk során, sarjadó búzában, a *Petri-Hejő* csatorna keleti oldalán, egy vízzel telt mélyedés déli partján, egy környezetéből 1,5 méterrel kiemelkedő dombon (a háromszögelési pont mellett) szórványos őskori kerámatöredékeket találtunk. A régészeti lelőhely pontos kiterjedése e leletek alapján nem állapítható meg.

5 Nyékládháza, Csurgó rét

2010. áprilisában végzett helyszíni szemlénk során, Nyékládháza keleti határában, a *Csurgó-réten* (egykor Miskolci rét) teljesen sík, egykor vízjárta területen egyetlen szórvány őskori kerámatöredéket találtunk. A szórvány lelet feltehetően nem jelöl régészeti lelőhelyet, véletlenszerűen került a megtalálási helyére.

6 Nyékládháza, Gombos-rét észak

2010. áprilisában végzett helyszíni szemlénk során, Nyékládháza keleti határában, a *Gombos-réten*, a *Petri-Hejő* csatorna keleti oldala mentén, egy hajdani vízfolyás nyugati partján, környezetéből alig kiemelkedő, majdnem sík területen, kis felszíni leletsűrűséget mutatva őskori leletek kerültek elő. A felszínt alig sarjadó vetés fedte. Az általuk jelölt régészeti lelőhely érdekes módon nem az 100 méterrel délebbre lévő dombocskán, hanem a kisebb kiemelkedésen található.

#### 4. A RÉGÉSZETI ÖRÖKSÉG ELEMINEK OSZTÁLYBA SOROLÁSA

Az örökségvédelmi hatástanulmányok készítése során a régészeti lelőhelyek védelme és kezelése szempontjából három régészeti lelőhely-kategóriát különböztetünk meg:

1. Kiemelten védett régészeti lelőhely;
2. Nyilvántartott régészeti lelőhely,
3. Régészeti érdekű terület.

„Ónod V” bányatelek esetében a fenti kutatás során meghatározható régészeti lelőhelyek az alábbi módon osztályozhatóak:

##### 1. Kiemelten védett régészeti lelőhely

A vizsgálati területen belül kiemelten védett régészeti lelőhely nincs.

##### 2. nyilvántartott régészeti lelőhely

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek is védett régészeti lelőhelyként tekinthetők, hiszen azokat a földmunkákkal járó beruházásokkal el kell kerülni.. Régészeti lelőhelynek tekintettük azokat a területeket, ahol egyértelműen meghatározhatók felszíni, vagy földalatti régészeti jelenségek. Ez alapján a kutatási területen 13 olyan helyszín határozható meg, ahol nyilvántartott régészeti lelőhelyek találhatók. E régészeti lelőhelyeket a **7. kép** mutatja, listájuk az **1. és 2. táblázatban** található.

##### 3. Régészeti érdekű területek

A felszín fedettsége, művelési módja nagyban befolyásolja annak lehetőségét, hogy az adott területen található régészeti lelőhelyeket meg is találjuk. Még szántott területen is előfordulhat az, hogy egyik évben megtaláljuk az ott lévő régészeti lelőhelyet, míg egy másik alkalommal, szántott felszínen, semmiféle nyomát nem találjuk annak. Az adott terület régészeti lelőhelyeinek ismeretében, az ismert régészeti lelőhelyek elhelyezkedését összevetve a terület földrajzi adottságaival, meghatározhatunk olyan helyszíneket, ahol az eddigi tapasztalataink alapján igen nagy esély van arra, hogy régészeti lelőhelyek kerüljenek elő. Ezeket a területeket régészeti érdekű területként tudjuk lehatárolni. E területek lehatárolásában nagy segítségünkre van a vizsgált területre vonatkozó történeti térképeken mutatkozó felszínformák elemzése, valamint a mai domborzati és vízrajzi viszonyok megismerése. Ez okból célszerű az adott földrajzi egység 10 ezres topográfiai térképét régészeti szempontoknak megfelelő módon tagolni: végig színeznünk a markánsabb kiemelkedéseket, az egykori lehetséges vízfolyásokat, a történeti térképeken szereplő földrajzi neveket átírni, az egykori utak nyomvonalát átrajzolni, a régi térképeken még megfigyelhető, mára eltűnt jellegzetes felszínborítású területeket lehatárolni (**5. kép**), majd minderre a térképre rárajzolni a már megismert régészeti lelőhelyeket. Ez adatok segítségével rajzolhatjuk meg a régészeti érdekű területek térképét (**7. kép**) A 8. képen e1, e2, ...e6-számmal jelöltük a régészeti érdekű területeket. E területek poligonjainak a töréspontjai az alábbiak:

**6. táblázat**

ID	terület_azonosító	EOV_y	EOV_x
1	e1	787814,12	299200,88
2	e1	787831,46	299193,69
3	e1	787839,44	299179,46
4	e1	787822,44	299171,45
5	e1	787805,00	299161,84
6	e1	787787,69	299152,10
7	e1	787771,03	299141,57
8	e1	787754,44	299130,42
9	e1	787738,69	299118,24
10	e1	787722,92	299106,08
11	e1	787707,97	299092,93
12	e1	787694,06	299079,02
13	e1	787683,08	299062,83
14	e1	787675,70	299045,08
15	e1	787673,91	299025,50
16	e1	787675,70	299005,93
17	e1	787687,58	298991,26
18	e1	787703,14	298979,77
19	e1	787720,31	298971,85
20	e1	787738,96	298966,12
21	e1	787753,00	298954,34
22	e1	787745,76	298942,02
23	e1	787727,67	298936,63
24	e1	787708,28	298939,21
25	e1	787688,81	298942,02
26	e1	787670,90	298935,42
27	e1	787653,75	298925,46
28	e1	787637,10	298915,06
29	e1	787620,54	298904,55
30	e1	787604,56	298892,96
31	e1	787586,57	298885,24
32	e1	787570,91	298877,31
33	e1	787553,19	298868,61
34	e1	787534,90	298860,71
35	e1	787515,21	298857,23
36	e1	787495,51	298853,75
37	e1	787475,81	298850,34
38	e1	787456,98	298850,34
39	e1	787437,72	298848,54
40	e1	787417,72	298848,54
41	e1	787398,51	298846,57
42	e1	787379,48	298842,45
43	e1	787361,23	298837,76
44	e1	787342,72	298837,76
45	e1	787330,26	298852,43
46	e1	787321,71	298869,83
47	e1	787317,98	298888,95

ID	terület_azonosító	EOV_y	EOV_x
48	e1	787316,18	298908,52
49	e1	787316,18	298928,52
50	e1	787317,98	298948,10
51	e1	787317,98	298968,10
52	e1	787319,77	298987,67
53	e1	787325,17	299006,08
54	e1	787333,99	299022,75
55	e1	787348,88	299035,84
56	e1	787364,53	299047,90
57	e1	787381,42	299058,23
58	e1	787398,08	299068,87
59	e1	787415,76	299078,10
60	e1	787433,80	299086,69
61	e1	787451,70	299095,29
62	e1	787468,79	299104,94
63	e1	787487,11	299112,85
64	e1	787505,43	299120,75
65	e1	787523,97	299128,13
66	e1	787541,90	299135,30
67	e1	787560,62	299141,56
68	e1	787579,56	299147,26
69	e1	787598,31	299154,11
70	e1	787617,29	299160,43
71	e1	787636,70	299164,51
72	e1	787655,75	299170,32
73	e1	787674,92	299175,45
74	e1	787694,00	299181,11
75	e1	787713,30	299185,85
76	e1	787732,70	299189,96
77	e1	787751,97	299193,69
78	e1	787771,49	299195,74
79	e1	787791,12	299197,28
80	e1	787810,03	299200,88
81	e2	787463,58	299208,07
82	e2	787450,70	299196,98
83	e2	787436,46	299188,14
84	e2	787420,69	299186,76
85	e2	787403,20	299196,47
86	e2	787387,94	299204,47
87	e2	787367,94	299204,47
88	e2	787348,16	299206,27
89	e2	787328,38	299208,07
90	e2	787308,78	299211,27
91	e2	787290,27	299218,14
92	e2	787273,67	299228,62
93	e2	787257,39	299239,89
94	e2	787242,17	299252,79

ID	terület_azonosító	EOV_y	EOV_x
95	e2	787225,96	299264,50
96	e2	787210,52	299277,08
97	e2	787194,06	299288,00
98	e2	787177,02	299298,32
99	e2	787159,13	299307,27
100	e2	787141,24	299316,21
101	e2	787122,57	299322,85
102	e2	787104,43	299331,24
103	e2	787085,63	299337,59
104	e2	787066,54	299343,28
105	e2	787047,68	299349,49
106	e2	787028,41	299354,65
107	e2	787009,45	299360,70
108	e2	786991,19	299368,40
109	e2	786977,57	299382,52
110	e2	786971,03	299400,79
111	e2	786975,73	299419,90
112	e2	786987,96	299435,32
113	e2	787003,78	299447,42
114	e2	787021,30	299457,01
115	e2	787039,25	299465,56
116	e2	787058,72	299470,09
117	e2	787078,51	299472,25
118	e2	787098,32	299474,12
119	e2	787118,16	299475,40
120	e2	787138,10	299475,92
121	e2	787157,85	299478,41
122	e2	787177,57	299481,31
123	e2	787197,14	299485,19
124	e2	787216,06	299491,13
125	e2	787234,88	299497,69
126	e2	787253,18	299505,73
127	e2	787271,47	299513,78
128	e2	787289,92	299521,21
129	e2	787308,18	299528,75
130	e2	787327,41	299534,19
131	e2	787346,66	299538,83
132	e2	787366,66	299538,83
133	e2	787385,50	299532,51
134	e2	787402,32	299522,15
135	e2	787417,94	299509,94
136	e2	787433,27	299497,24
137	e2	787449,03	299485,08
138	e2	787463,17	299470,93
139	e2	787477,32	299456,79
140	e2	787490,87	299442,17
141	e2	787503,62	299426,89
142	e2	787516,16	299411,43

ID	terület_azonosító	EOV_y	EOV_x
143	e2	787528,03	299395,42
144	e2	787538,00	299378,49
145	e2	787544,48	299359,67
146	e2	787546,27	299339,97
147	e2	787544,71	299320,22
148	e2	787538,96	299301,30
149	e2	787530,16	299283,75
150	e2	787519,34	299267,45
151	e2	787507,06	299251,87
152	e2	787493,10	299237,59
153	e2	787478,96	299223,45
154	e2	787464,82	299209,31
155	e3	787945,35	297552,45
156	e3	787956,14	297540,08
157	e3	787965,12	297523,48
158	e3	787970,66	297505,43
159	e3	787974,11	297486,24
160	e3	787974,11	297466,24
161	e3	787975,91	297446,99
162	e3	787979,50	297427,84
163	e3	787983,10	297408,68
164	e3	787989,47	297390,51
165	e3	787997,47	297372,72
166	e3	788005,18	297355,50
167	e3	788013,03	297337,99
168	e3	788019,41	297320,20
169	e3	788019,59	297301,32
170	e3	788005,17	297289,35
171	e3	787986,29	297284,60
172	e3	787967,56	297279,21
173	e3	787949,22	297272,16
174	e3	787930,58	297266,43
175	e3	787912,19	297259,04
176	e3	787893,42	297253,25
177	e3	787874,85	297246,66
178	e3	787856,82	297239,66
179	e3	787837,24	297237,87
180	e3	787817,24	297237,87
181	e3	787797,67	297239,66
182	e3	787784,53	297250,32
183	e3	787788,55	297268,02
184	e3	787804,43	297279,76
185	e3	787821,98	297288,86
186	e3	787839,47	297298,18
187	e3	787856,47	297308,64
188	e3	787872,84	297319,95
189	e3	787889,24	297331,08
190	e3	787905,48	297342,02

ID	terület_azonosító	EOV_y	EOV_x
191	e3	787919,41	297355,74
192	e3	787933,26	297369,59
193	e3	787941,08	297387,51
194	e3	787945,35	297406,51
195	e3	787944,59	297426,33
196	e3	787935,31	297441,00
197	e3	787918,28	297446,39
198	e3	787899,02	297444,59
199	e3	787881,37	297438,14
200	e3	787864,42	297431,58
201	e3	787844,69	297428,41
202	e3	787835,69	297440,47
203	e3	787841,09	297458,23
204	e3	787847,00	297476,20
205	e3	787855,80	297493,80
206	e3	787867,68	297509,12
207	e3	787880,11	297524,45
208	e3	787893,66	297538,51
209	e3	787907,39	297551,45
210	e3	787926,73	297554,25
211	e4	785040,83	297785,72
212	e4	785053,65	297773,29
213	e4	785069,17	297761,85
214	e4	785085,83	297751,48
215	e4	785099,17	297736,92
216	e4	785105,39	297718,78
217	e4	785096,56	297701,34
218	e4	785080,15	297690,65
219	e4	785063,08	297680,58
220	e4	785048,22	297667,67
221	e4	785037,59	297651,02
222	e4	785027,66	297633,90
223	e4	785009,71	297632,71
224	e4	785000,48	297649,24
225	e4	784999,75	297669,07
226	e4	785001,21	297688,83
227	e4	784994,99	297707,65
228	e4	784993,88	297727,13
229	e4	784999,88	297745,64

ID	terület_azonosító	EOV_y	EOV_x
230	e4	785007,25	297764,06
231	e4	785019,70	297779,19
232	e4	785037,73	297786,46
233	e5	785167,74	297846,61
234	e5	785186,27	297842,15
235	e5	785205,86	297838,12
236	e5	785224,11	297832,71
237	e5	785242,16	297824,39
238	e5	785256,61	297810,88
239	e5	785262,38	297792,22
240	e5	785257,39	297773,41
241	e5	785240,47	297763,75
242	e5	785220,69	297762,25
243	e5	785201,14	297765,54
244	e5	785182,67	297772,39
245	e5	785167,91	297785,46
246	e5	785160,32	297803,83
247	e5	785151,39	297821,57
248	e5	785154,36	297840,39
249	e6	787823,82	296546,95
250	e6	787843,54	296543,76
251	e6	787854,12	296528,65
252	e6	787849,71	296509,80
253	e6	787835,55	296495,90
254	e6	787818,59	296485,49
255	e6	787800,09	296478,18
256	e6	787780,46	296476,73
257	e6	787760,53	296476,04
258	e6	787741,00	296471,97
259	e6	787721,44	296468,87
260	e6	787720,29	296485,02
261	e6	787733,64	296499,07
262	e6	787750,34	296509,67
263	e6	787768,10	296518,85
264	e6	787785,93	296527,41
265	e6	787803,03	296537,62
266	e6	787820,89	296546,15

## 5. AZ ÖSSZEGYŰJTÖTT ADATOK ILLETVE A TERVEZETT BÁNYATELEK HATÁSAINAK ELEMZÉSE, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A BÁNYATELEK-FEKTETÉSSSEL ÉRINTETT TERÜLETEKRE, JAVASLAT A RÉGÉSZETI LELŐHELYEK KEZELÉSÉRE

A Bányatelek fektetési következtében prognosztizálható tevékenységek (humusztolás, kavicsbányászat, föld deponálás) több helyen érinthetnek ismert régészeti lelőhelyeket. E régészeti lelőhelyek tehát veszélyeztetettek, mert a bányászati tevékenységhez kapcsolódó földmunkák során várhatóan meg fognak semmisülni, illetve elfedésre kerülhetnek.

E régészeti lelőhelyek kezelését a vonatkozó törvény oly módon szabályozza, hogy kimondja: a nyilvántartott régészeti lelőhelyeket a földmunkákkal járó beruházásokkal el kell kerülni, amennyiben erre nincs mód, a veszélyeztetett régészeti lelőhelyeket a beruházást megelőzően, annak költségvetése terhére, előzetesen föl kell tártani. A **8. kép** mutatja a tervezett bányatelek határai és az ott található régészeti lelőhelyek viszonyát.

A nagyberuházások előtti megelőző feltárások végzésére a Magyar Köztársaság Kormánya által létrehozott, kizárólagos jogosultsággal rendelkező, Kulturális Örökségvédelmi Szakszolgálat hivatalos árai (lsd. KÖSZ-honlap) alapján egy négyzetméter régészeti lelőhely feltárásának költsége 4680 Ft/m<sup>2</sup>+ÁFA (+kötelezően előírt, KÖSZ-általi bozót- és cserjeirtás, tűzszerészeti felderítés).

Az érintett régészeti lelőhelyekből a tervezett bányatelek az alábbi területeket vágja ki:

### 7. táblázat

Azonosító	Név	négyzetméter
1	Mályi, Nyékládháza, Pap-telke	19979
3	Nyékládháza, Déta dél	2660
4	Nyékládháza, Miskolci rét 1.	2168
5	Nyékládháza, Csurgó rét	322
6	Nyékládháza, Gombos-rét észak	5653
8	Sajópetri, Homoki szőlős 1.	10757
9	Sajópetri, Homoki szőlős 2.	22975
10	Sajópetri, Jakabi dűlő	19464
11	Ónod, Lenc föld	38394
12	Ónod, Hosszú-dűlő 2.	12592
13	Ónod, Hosszú-dűlő 3.	10562
14	Nyékládháza, Gombos rét	5513
<b>összesen:</b>		<b>151 039</b>

Fentiek ismeretében a bányavállalkozónak mérlegelnie kell, hogy a tervezett bányatelek által érintett régészeti lelőhelyek KÖSZ általi feltárása megéri-e a vállalkozásnak. Amennyiben nem, úgy javasoljuk az érintett régészeti lelőhelyek területét kihagyni a bányatelekből, vagy azokat megfelelő védőpillérbe helyezni. A törvény e régészeti lelőhelyek kezelése során alapvetően a régészeti lelőhely eredeti állapotában való megtartását írja elő.

A régészeti érdekű területek esetében szintén számolnunk kell régészeti jelenségek előkerülésével. Ezek intenzitását, kiterjedését egy-egy próbafeltárással lehet tisztázni.

A beruházó tájékoztatása céljából az alábbiakban tájékoztatásul közöljük az érintett régészeti lelőhelyek kezelését szolgáló törvények vonatkozó szakaszait:

### **Próbafeltárás**

**21. § (1)** *Próbafeltárás a régészeti lelőhelyen a munkálatok - különösen a nagy területet érintő megelőző feltárások - megkezdése előtt végezhető.*

*(2) A Hivatal próbafeltárást rendelhet el a lelőhelyek osztályozására, a védelmi fokozat megállapítására, a veszélyeztető források meghatározására.*

### **Megelőző feltárás**

**22. § (1)** *A földmunkával járó fejlesztésekkel, beruházásokkal a Hivatal által nyilvántartott régészeti lelőhelyeket - a (2) bekezdésben meghatározottak kivételével - el kell kerülni.*

*(2) Ha a lelőhely elkerülése a földmunkával járó fejlesztés, beruházás költségeit aránytalanul megnövelné, vagy a beruházás másutt nem valósítható meg, a beruházással veszélyeztetett régészeti lelőhelyeket előzetesen fel kell tártatni (a továbbiakban: megelőző feltárás).*

*(3) A feltárás végzésére jogosult és a beruházó a megelőző feltárással kapcsolatosan írásbeli szerződést köt. A szerződésnek tartalmaznia kell a feltárás időtartamát és annak teljes költségét. A szerződés érvényességéhez a Hivatal jóváhagyása szükséges. A szerződés jóváhagyása során a feltárási engedélyezés szabályait kell megfelelően alkalmazni. A Hivatal a jóváhagyásról szóló határozatában a szerződésben előírtakon túl egyéb feltételeket is kiköthet. A szerződés jóváhagyása a feltárás engedélyezését is jelenti. A szerződésre egyebekben a polgári jog szabályai az irányadók.*

**23. § (1)** *A fejlesztések, beruházások tervezése során a megelőző feltárás teljes költségét, de legalább a teljes bekerülési költség 9 ezrelékét kell költség-előirányzatként biztosítani a feltárás fedezetére, így különösen a régészeti hatástanulmány, próbafeltárás, dokumentálás, elsődleges leletkonzerválás, valamint az elsődleges leletfeldolgozás teljes és a leletelhelyezés rendkívüli költségeit. A feltárást végző intézmény köteles a tényleges felhasználásról elszámolni.*

*(2) A megelőző feltárásokkal kapcsolatban felmerült vitás szakmai kérdésekben a Hivatal álláspontja az irányadó.*

Örökségvédelmi hatástanulmány

„Ónod V” kavics és homokbánya bányatelek létesítéséhez

2010. 05. 26.

24./25 oldal

*Miskolc, 2010-05-26.*



Dr. Pusztai Tamás

Régész



## Képek jegyzéke

1. kép. A kutatási terület elhelyezkedése
2. kép: A kutatási terület az I. katonai felmérésen
3. kép: A kutatási terület a II. katonai felmérésen
4. kép: A kutatási terület a III. katonai felmérésen
5. kép: A kutatási terület tagolása a történeti térképek alapján
6. kép: A kutatási terület 2000. évi légi felvétele
7. kép: ismert régészeti lelőhelyek és régészeti érdekű területek a kutatási területen